

DE ALBATROS

Een jonge kapitein loopt met zijn schip een verre haven binnen. Hij heeft een zware reis achter de rug die het uiterste van zijn leiderschap heeft gevraagd. Om voor een moment te ontsnappen aan de zware druk maakt hij een wandeling. Hij laat het havenkwartier achter zich en loopt de steile weg op die omhoog voert naar de binnenstad. Op een uitstekende klip aan de rand van het centrum leunt in het nachtelijk donker een eenzaam café tegen de naijlende storm in. Hij gaat binnen en vindt er slechts een oudere man, die aan het raam bij een biertje over de oceaan de nacht inkijkt. De jonge kapitein vraagt of hij hem gezelschap mag houden. De ander knikt vriendelijk. 'U bent de kapitein van die driemaster die net is binnengelopen, zeker?' De jonge schipper kijkt hem verrast aan. 'Ja, dat klopt, en u?' De oude gebaart naar de haven. 'Ik vaar, net als u. Nu ben ik hier neergestreken.'

De twee raken aan de praat. De oudere man stelt vooral vragen en de jongere voelt zich al snel bij hem op zijn gemak. Hij vertelt over de stormen die hij moest trotseren, zijn bemanning die hij gemotiveerd moest houden, wat hem voor zijn gevoel maar matig lukte.

De oude luistert, observeert, knikt naar hem.

'Zegt u eens, wat voor kapitein bent u?'

De jonge man is verrast door deze vraag. Hij verwacht kritiek; de ander is duidelijk zelf een ervaren kapitein, dat heeft hij al gemerkt. Maar de oudere man glimlacht vriendelijk, zonder een spoor van *dédain*. De jongeman denkt na. 'Als kapitein houd ik het overzicht, ik geef leiding, ik stuur. Ik vraag regelmatig aan mijn mensen wat ze aan het doen zijn, en corrigeer hen als ik denk dat het beter kan. Ik houd de navigatie en de trim van de zeilen in de gaten, maar ik weet ook steeds hoeveel water we nog in voorraad

hebben. Ik ben niet snel tevreden. Ik vraag veel van mijzelf en van mijn bemanning, om steeds de best mogelijke prestatie te leveren. Zo hebben we tot nu toe alle stormen overleefd.' Hij houdt even stil. Dan voegt hij eraan toe: 'Maar het geheim van wat mij tot een goede kapitein kan maken, heb ik nog niet gevonden.' Hij aarzelt even, 'en u?'

De oude kapitein neemt een slok van zijn biertje en haalt zijn schouders op. Hij staart langs de jongeman heen, in de nachtelijke verte. Een tijd lang blijft het stil.

'Yosoy,' mompelt hij, en na weer een pauze, 'soy un albatros.'

De jonge kapitein kijkt verrast, verwonderd. Hij herkent de verwijzing naar het beroemde gedicht van Sarah Vial bij het Monument voor de gestorven zeelieden op Kaap Hoorn.

In gedachten reciteert hij het in zijn eigen taal:

*'Ik ben de albatros die je opwacht
aan het einde der wereld
Ik ben de vergeten ziel
van de verdronken zeelui
die Kaap Hoorn rondden
komend van alle wereldzeeën.
Maar zij zijn niet gebleven
in de woedende golven,
vandaag vliegen zij met mijn vleugels
op naar de eeuwigheid
door de allerlaatste barst
in de Antarctische winden.'* *)

Het gedicht gaat over transformatie en troost, maar in dit verband kan hij de betekenis ervan niet vatten. 'Een albatros?'

De oude knikt. 'U kent toch de legende? Zeelui die op zee gebleven zijn, sterven niet werkelijk. Zij veranderen in albatrossen. Zij dienen hun kameraden tot gids bij het vinden van hun weg over de wereldzeeën. Mijn rol is niet anders. Ik begon zoals bijna iedereen in ons vak, met

een hoge waarde-ring voor de kennis. Ik studeerde op de geheimen van astronavigatie en meteorologie en ik dacht dat mijn beroep draaide om leiding geven en de juiste keuzes maken op basis van zorgvuldige berekeningen. In de loop der jaren ben ik veranderd. Ik merkte dat mijn intuïtie even belangrijk was voor succesvolle beslissingen dan mijn keuzes, en dat alles draait om de sfeer aan boord. Nu stuur ik minder, letterlijk en figuurlijk. Ik praat met mijn mensen, misschien net als u, maar vooral over persoonlijke zaken. De meesten zijn erg goed in hun vak, en degenen die het nog moeten leren worden door hun collega's onderwezen. Zij zijn ervan doordrongen dat wij alleen onze bestemming kunnen bereiken door samen te doen wat nodig is. Op hun beste momenten stijgen ze boven zichzelf uit. Als het kan, help ik ze daarbij. Ik bied hen een vleugel, waarmee zij zichzelf naar een hoger plan kunnen brengen. Zo krijgen ze misschien zelf ook, nog tijdens dit leven, iets van de energie van de albatros.'

Het is al diep in de nacht als de jonge man weer afdaalt naar het havenkwartier. De wind is gaan liggen, de hemel schoongeveegd. Boven hem twinkelt het Zuiderkruis. Hij voelt zich opgeruimd, lichter, als op vleugels gedragen.